

ITALIJA SVARI AMERIKO

Posredovanje Amerike more izzvati samo reakcijo

Virginio Gayda je v listu "Giornale d'Italia" posvaril Združene države, da se naj ne vmešavajo v evropsko vojno, ker je drugače mogoče, da bo kaka evropska država vpadla v Ameriko. Gayda pravi v svojem članku, da se Nemčija in Italija ne zmeta za to, ako se Združene države pridružijo zaveznikom. Pravi, da Združene države že pomagajo zaveznikom, ne da bi jim to vojaško kaj pomagalo, toda politična stran je povsem druga zadeva. Vsako vmešavanje Združenih držav v evropsko vojno bi po Gaydovem zagotovitvi samo izzvalo reakcijo sedaj in za bodočnost.

Kaka evropska država more nastopiti proti Ameriki

Ako se Združene države vmešavajo v evropske zadeve — pravi Gayda, — tedaj bo tudi kaka evropska država imela isto pravico stopiti na stran kake ameriške države proti Združenim državam.

Združene države ne morejo biti sodnik

"Združene države se ne morejo postaviti za oboroženega sodnika v evropskih sporih, čijih izvora zaradi oddaljenosti ne morejo razumeti," piše Gayda. "Četudi so Združene države velika in spoštovana

država, si ne smejo misliti, da jim je bilo dano kako božje poslanstvo, ki jim daje oblast odločevati o življenju in usodi drugih celin."

Letina v Italiji se je zakasnila

Nekateri opazovalci so menili, da bo Mussolini počakal z vojno do časa žetve. Zaradi hude zime bo letos žetev precej zakasnjena. Navadno je do reke Po čas žetev okoli 1. julija, letos pa bo šele sredi julija. Samo na Siciliji se je žetev že pričela. Jasno pa je, da bo imela Italija temveč pšenice, čim dalje bo Mussolini počakal z vojno.

Nemci dospeli do reke Aisne pri Laonu

Drugi dan velike ofenzive so Nemci napredovali na obeh skrajnih krilih 120 milj dolge fronte, ki se raztega od Rokavskega preliva pa do Laona. Pri Abbeville so napredovali 17 milj, pri Laonu pa so dospeli do reke Aisne. V bitko, ki je sedaj v teku, so Nemci poslali 2000 tankov in med drugimi divizijami 5 oklopnih divizij.

Nova francoska taktika proti tankom

Vrhovni poveljnik zavezniških armad general Maxim Weygand je proti nemškim tankom vpeljal novo strategijo, po kateri je tankom puščeno pridirjati čez črto, nato pa vojaki pot zapro in prično na tanke streljati s topovi. Na ta način je bilo v zadnjih dveh dneh uničenih 200 nemških tankov.

AMERIKA ZAHTEVA POTNE LISTE

Državni department v Washingtonu je odredil, da morajo po 1. juliju imeti potne liste tudi Kanadčani, Mehikanci in Kubanci, ako hočejo priti v Združene države. S tem hoče ameriška vlada obvarovati se "nezaželenih tujcev".

Zadnje poročilo:

ITALJANSKI PARNIKI MORAJO V NEVTRALNA PRISTANIŠČA

Newyorška WNYC radio postaja je naznanila, da so vsi italjanski parniki, ki se nahajajo na visokem morju, prešli naravnost iz Rima povelje, da se takoj zatečejo v kako nevtralno pristanišče.

S tem je tudi prenehala pomorska vožnja italjanskih parnikov med Ameriko in Evropo.

Green pri predsedniku

Predsednik Delavske federacije je dobil predsednikovo vabilo v Louisville, Ky., nakar se je takoj odpravil v Washington. — Predsednik bo razpravjal z njim o obrambnih zadevah.

Ko je ameriška javnost zvedela, da je imenoval predsednik Roosevelt za člana narodno-obrambne komisije Sidneya Hillmana, podpredsednika CIO, so bilo vodilni krogi Ameriške delavske federacije zelo razočarani. Po njihovem mnenju to nikakor ni bilo pravilno. Dokazovali so, da je CIO radikalna organizacija, v kateri imajo tudi komunisti precej besede.

Kako naj bo odborniku take organizacije poverjeno tako važno mesto v tako važni komisiji?

Posebno se je bil razsrdil Mathew Woll, podpredsednik Federacije, ki je skoro očital predsedniku, da je Federacijo namenoma prezrl.

Vse pa kaže, da bo ta napaka (če je bila sploh napaka) kaj kmalu popravljena.

Predsednik Roosevelt je namreč povabil k sebi Williama Greena, predsednika Federacije.

Green je bil v Louisville, Ky., na konvenciji unije gledaliških uslužbencev, ko je dobil brzojavni poziv, naj pride v Belo hišo. Možak se je takoj podal na pot.

V Washingtonu je došel tudi Sidney Hillman, toda ne v vlogi podpredsednika CIO ali predsednika Amalgama te d Clothing Workers unije, pač pa kot član predsednikovega narodno-obrambne odbora.

Predsednik bo v Beli hiši razpravjal z Greenom o narodno obrambnih problemih. S tem bo dal zadostno tistim, ki so se jezili, da Federacijo sploh ni bila vprašana za svet.

Mogočna unija se bo vrnila v AFL

John L. Lewis pravi, da je zaenkrat nemogoč kompromis med CIO in Federacijo. — Vsa tozadevna prizadevanja bi bila potrata časa. — Komunisti proti priključitvi.

Pred dvema letoma se je odcepila od Ameriške delavske organizacije International Ladies' Garment Workers unije, ki se nakratko imenuje — ILGWU. Njen predsednik David Dubinski je prišel navskriž z Williamom Greenom, in takratna konvencija je glasovala za odcepitev. Unija je ena najmočnejših delavskih organizacij na vzhodu Združenih držav, ter je igrala važno vlogo pri določanju smernic Delavske federacije.

Prejšnji teden se je začela v New Yorku konvencija ILGWU, in se predno so se delegati sestali, je bilo slišati namigavanja, da se bo vrnila pod okrilje Federacije.

V sredo popoldne se je vršilo glasovanje. 640 delegatov je glasovalo za priključitev. Proti je bilo oddanih samo 12 glasov.

Ko je predsednik Davis Dubinski sporočil ta razveseljujoč dogodek časnika, je dostavil, da ni več daleč čas, ko bo zavlada sloga v ameriškem delavskem gibanju in da so danes tozadevni pogoji dosti boljši kot so bili kdaj prej.

Dubinski se je pred nekaj tedni posvetoval s predsednikom Federacije Williamom Greenom in pri tisti priliki mu je Green objubil, da je pripravljena dati Federacija večje koncesije.

Ko je zvedel John L. Lewis, predsednik CIO o tej odločitvi

ILGWU, ni hotel zadeve komentirati, pač je pa rekel, da s sporazumom med CIO in pa AFL ne bo zaenkrat še nič in da bi bili vsi tozadevni poskusi le potrata časa.

V izvršnem odboru CIO je zastopana tudi Amalgamated Clothing Workers unija, ki se ob vsaki priliki zavzema za obnovitev pogajanj s Federacijo. Njen predsednik je Sidney Hillman, katerega je predsednik Roosevelt nedavno imenoval za člana narodno-obrambne komisije.

Predlog, da se ILGWU priključi Federaciji je nasprotovale le majhna skupina komunistov, dočim so vsi ostali delegati navdušeno pozdravili predlog Dubinskega. ILGWU ima 250.000 članov, in z njeno priključitvijo se bodo dogodki Federacije vsako leto povečali za šestdeset tisoč dolarjev.

Nekateri so menili, da se bo vrnila v Federacijo tudi mogočna unija tiskarjev, ki je bila izključena, ker se ni hotela pokoriti odredbi, naj plača vsak član na mesec en cent za borbo proti CIO.

Green je nadalje rekel Dubinskemu: — Na prihodnjem sestanku izvršilnega odbora Ameriške delavske federacije bo najbrž sprejet predlog, naj se odpravi tozadevna posebna naklada in naj izvršilni odbor nima pravice suspendirati to ali ono mednarodno unijo.

Kratke dnevne vesti

Tretji termin

Rexford G. Tugwell, ki je bil svoječasno član Rooseveltovega "možganskega trasta", je objavil v nekem magazinu članek, v katerem dokazuje, da predsednik Roosevelt ne bo tretje kandidiral.

Socijalist je zapustil Thomasa

Iz Worcestera, Mass., poročajo, da je Alfred Baker Lewis, ki je že večkrat kandidiral na socijalističnem tiketu za gubernerja, obrnil hrbet Normanu Thomasu, voditelju ameriških socijalistov.

Thomas je rekel Lewis, je nedavno nasprotoval, da bi Amerika gospodarsko pomagala zaveznikom v njihovem boju proti Hitlerju.

Thomas, ki bo tudi letos kandidiral za predsednika na socijalističnem tiketu, je na socijalistični državni konvenciji izrazil svoje nezadovoljstvo s principom ameriške obrambe ter obdolžil predsednika, da napačno presoja obrambne postojanke Amerike.

Ceneni farmerski pridelki za begunce

Poljedelski tajnik Wallade bo omogočil ameriškem Rdečemu križu kupiti velike zaloge poljskih produktov, ki bodo poslani beguncem v Francijo. Cene bodo polovico nižje od tržnih cen.

Rdeči križ bo kupil 10 milijonov funtov pšenične moke, polmili milijon funtov koruzne moke, 750 tisoč funtov masti in 800 tisoč funtov suhih sliv.

Amerika ni pripravljena na vojno

Newjerseyski gove rne r Moore je rekel včeraj na nekem WPA posvetovanju, da je nesmiselno govoriti o vstopu Amerike v vojno, kajti potekli bosta najmanj dve leti, predno bo Amerika na vojno dovolj pripravljena.

Združene države nimajo niti potrebne vojne opreme niti vojaštva, da bi se moglo v tem času spuščati v vojno. V vojni bi potrebovali tank z tank, top za top in letalo za letalo. Mi pa vsega tega nimamo oziroma le prav malo.

Novo orožje pariške policije

Pred nekaj dnevi so člani pariške policije odložili sablje, ki so jim bile bolj v oviro kot pa v korist. Namesto sabelj in revolverjev imajo zdaj brzostrelne puške.

Osumljenci izpuščeni

Polkovnik Leandro Salazar, načelnik mehiške tajne policije, je rekel, da so bile sinoči izpuščene iz ječe vse osebe, ki so bile aretirane v zvezi z napadom na Trockege. Oblasti nimajo mogoče dokazati nobene krivde.

O neznancih, ki so skušali

Debata o Wagnerjevi postavi

Wagnerjeva delavska postava tekom sedanjega kongresa najbrž ne bo spremenjena. — Za Delavski urad se je zavzela Mrs. Norton.

Z 292 proti 106 glasovom je sklenila poslanska zbornica razpravljati o dodatkih k Wagnerjevi delavski postavi, toda zdi se, da postava tekom sedanjega kongresnega zasedanja ne bo spremenjena.

Proti tozadevnemu predlogu je glasovalo 96 demokratov, 8 republikancev, 1 zastopnik ameriške delavske in 1 zastopnik farmsko-delavske stranke.

Glasovanje je sledilo vroči debati in ostrim osebnim napadom. Demokratiški kongresnik Smith iz Virginije in zbornični delavski odbor sta predložila vsak svoje reformske načrte.

Delavski urad (National Labor Relations Board) ki temelji na Wagnerjevi postavi, so

nekateri poslanci označevali kot diktatorsko napravo. Demokrat Cox iz Georgije je izjavil, da neti Delavski urad nezadovoljstvo med delodajalci in delavci ter igra istočasno vlogo sodnikov, porotnikov in rabljev.

Odgovarjala mu je Mrs. Norton, predsednica odbora za delavske zadeve, ter mu očitala, da je njegov namen pravzaprav odpraviti delavsko postavu.

Dobili so se pa tudi kongresniki, ki so delavsko postavu odločno branili. Dokazovali so, da je dosti odredb Delavskega urada potrdilo najvišje sodišče, kar je najboljši dokaz, da urad ni prekoračil svojega delokroga.

Delavske Vesti

Čiščenje delavskih vrst

Na konvenciji International Ladies Garment Workers unije v New Yorku je govorila delavska tajnica Miss Perkins ter rekla, da bodo delavske vrste v kratkem temeljito izčistile.

Med ameriškim delavstvom je še vedno dosti komunistov, raketrjev in članov pete kolone. Te ljudi je treba po njenem mnenju napraviti neškodljive.

Z ozirom na narodno obrambni program Rooseveltove administracije je izjavila delavska tajnica, da ne bodo socialne odredbe vsled njega popolnoma nič prizadete.

Natakaricam bo zvišana plača

Po newyorških restavracijah je zaposlenih nad 50.000 žensk in mladoletnih moških, ki so bili doslej sramotno nizko plačani.

Državna delavska komisarka Frida S. Miller naznanja, da je bila prejšnji terek uveljavljena odredba, ki bo položila teh delavcev znatno izboljšala.

Ženske, ki strežejo gostom ter dobe sempatam kakšno napitino, bodo dobivale po dvajset centov na uro, ženske in mladoletni, ki nimajo s postrežbo gostov nobenega opravka, pa po trideset centov na uro.

Izven New Yorka bodo plače za spoznanje nižje.

Nezaposlenost največji v problem

V Washingtonu se je začela "Interfaith Conference on Unemployment", ki se je udeležujejo odlični zastopniki katoliške, protestantske in židovske veroizpovedi v Združenih državah.

Takoj prvi dan je bila sprejeta resolucija, ki pravi, da je nezaposlenost največji notra-

nji problem, s katerim se morajo baviti Združene države.

Govorniki priznavajo, da je treba posvetiti veliko pozornost obrambi dežele, pri tem pa odgovorni krogi nikakor ne smejo puščati vnevar nezaposlenosti. Rabinec Samuel H. Goldenson je trdil, da je nezaposlenost povzročila evropsko vojno.

Katoličani so poslali na konferenco dr. Johna A. Ryana, člana National Catholic Welfare Conference, dočim zastopnik protestante A. W. Beaven, predsednik Colgate-Rochester Divinity šole.

BIOFFOVE ZASLUGE

William Bioff je uspešno organiziral gledališke uslužbenke na zapadni obali ter jih priključil CIO. Nasprotniki so mu zavidali uspehe ter so začeli brskati po njegovi preteklosti ter dognali, da se je bil pred dvajsetimi leti v Chicagu nekaj pregrešil, da je bil obsojen na šest mesecev ječe in da kazni ni odsedel. Stvar so prignali tako daleč, da je država California izročila Bioffa čikaškim oblastim. Zdaj se pokori za greh, ki ga je storil pred dvajsetimi leti. Njegovi nasprotniki pa še ne mirujejo in ga skušajo izobčiti iz delavskega gibanja, češ, da nima neomadeževane preteklosti in kot tak ni usposobljen za voditelja.

Za Bioffa se je v svo vnu zavzel International Alliance of the Theatrical Stage Employees, in njen predsednik George F. Brown je rekel: — William Bioff je, kot delavski voditelj dosegel uspehe, ki bi jih ne dosegel nihče na njegovem mestu. Boriti se je moral z nepopisnimi težkočami, toda iz boja je izšel zmagovalen.

Brown je proslavljal tudi Johna P. Nieka, ki je odstopil kot podpredsednik organizacije, ker je bil v St. Louisu obtožen, da je sprejemal od gospodarjev podkupnino. Tudi te obdolžitve je označil Brown za neutemeljene. Nieka je označil kot zvestega in zmožnega unijskega organizatorja, ki je istotako kakor Bioff postal žrtev svojih osebnih nasprotnikov.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakset, President; J. Ljupina, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za tretji leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI
LIST, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je
namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

SREDOZEMLJE

Kakor hitro bo Italija udarila, bo s svojim vstopom v vojno razbila na kose mir, o katerem je Mussolini tako navdušeno govoril, da ga je ohranil v Sredozemlju. To seveda ni pristen mir. Vsi narodi ob Sredozemskem morju so že mesece in mesece oboroženi in žive v veliki napetosti, ne vedoč, kaj bo prinesel jutrišnji dan.

Med to napetostjo in resnično vojno, ki je divjala v Skandinaviji, v Flandriji in se je sedaj preselila prav v Pariz, je pa seveda velikanska razlika.

Resnica je, da ima Mussolini ključ k usodi tega ozemlja. Če bo izbruhnil v Sredozemlju vojni požar, se bo to zgodilo vsled Mussolinijevega signala.

Italija se pritožuje, da je Sredozemsko morje, ležeče med Evropo, Azijo in Afriko, zaprto, kar pa nikakor ni res. Po Sredozemskem morju plujejo ameriške bojne ladje in lahko pristanejo v vsakem pristanišču ob njem, razen v pristaniščih vojskujočih se držav, česar jim pa nobena evropska država ne brani, ampak jim je prepovedano po ameriški nevtralnostni postavi. Iz Sredozemskega morja vozijo italijanske ladje v vse dele sveta. Če bo nekega dne morje zaprto in če se bodo na sredozemski obali vršile take strahote, kot so jim bili priča Baltik, Severno morje in Rokavski preliv, se bo to zgodilo na izrecno željo Italije, katera bo zanesla vojno v te kraje.

Ob Bosporu so Turki pozorno na straži. Turški ministrski predsednik je opozoril svoje rojake, naj bodo vsak hip pripravljeni zgrabiti za orožje in braniti svojo domovino.

Po pogodbi, sklenjeni meseca oktobra, morajo Turki pomagati Angliji in Franciji, oziroma Angliji in Franciji Turkom, če bodo sovražnosti v Sredozemlju ogrožale varnost turške države. Edinole nekaj so se si Turki izgovorili — da se namreč ne bodo borili proti Rusiji. Turčija je ponovno zatrdila, da bo zadošila vsem svojim obveznostim, obenem pa tudi izjavila, da bo mirovala tako dolgo, dokler bo tudi Italija mirna.

Če bo Italija udarila, bo udarila bodisi naravnost na Francijo ali pa na katerokoli točko ob Sredozemlju, ki je za zaveznike življenske važnosti. V istem hipu bodo tudi Turki zgrabili za orožje.

Predno je bilo generalu Weygandu poverjeno vrhovno poveljstvo na zapadni fronti, je ta izborni vojskovodja organiziral zavezniško armado na vzhodu, ki čaka samo povelja za udar.

Zavezniško brodogradništvo v Sredozemlju je najbrž večje kot je bilo ob izbruhu sovražnosti in ima natančna navodila, kaj naj stori ob prvem italijanskem strelu.

Mussolini skorogotovo vse to vpoštevata in se še nekoliko obotavlja.

Nemci mu skušajo pregnati te dvome in so vprizorili nekaj zračnih napadov tudi na južna francoska mesta, hoteč Mussoliniju dokazati, da je Francija dosti prešibka, da bi se mogla na dveh frontah uspešno boriti.

Vojna v Sredozemlju je nevarno in nepreračunljivo podjetje. Sovražnosti bi izbruhnile še na dveh drugih kontinentih — v Afriki in Aziji. Napetost je priklopala do vrška. Italija drži v roki plamenico, da jo vrže v sod smodnika. In ko jo vrže, si bo pridobila dvomljiv sloves, da je spremenila evropsko vojno v svetovni požar.

Oglasil se je

v uredništvu Mr. Joseph Gosar iz Rock Springs, Wyo. V prvi vrsti si hoče ogledati Svetovno razstavo in tudi metropolo New York. Tu namerava ostati nekaj dni. — Zelimu mu mnogo zabave.

Potres v Californiji

V torek zvečer so prebivalci Imperial Valley začutili več močnih potresnih sunkov, ki so trajali po par sekund. Ljudje so razburjeni pobegnili na prosto, toda potres ni povzročil nobene materialne škode.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani
Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

Iz Slovenije

NAJBOLJ RAZŠIRJENE NALEZLJIVE BOLEZNI.

(Najbolj razširjene nalezljive bolezni v Sloveniji pa so trebušni legar, škrlatinka in davica. Za temi boleznimi zbolijo v Sloveniji letno približno 6000 do 7000 oseb.)

V prvih povojnih letih — to je po zadnji svetovni vojni — je do leta 1924 v Sloveniji bila na prvem mestu griza, ki je imela prvenstvo do leta 1924. Za grizo je prevzela prvenstvo škrlatinka in je vodila tja do leta 1930. Po njej pa ima prvenstvo v Sloveniji davica in sicer zbolijo nanjo nad 2000 oseb letno.

V ostalih delih Jugoslavije ni davica nikjer tako razširjena kakor v Sloveniji pač pa vidimo, da narašča davica v zadnjih letih tudi v drugih evropskih državah. Temu je baje glavni vzrok v tem, da se je promet med raznimi deli držav in sveta prehitro razširil in se ta bolezen in njene kalil širijo v najbolj oddaljene predele dežele. Ker pa bo promet še naraščal, moremo pričakovati, da se bo epidemija davice v naslednjih letih še bolj širila, čeprav ne bodo nastopile razne okoliščine, ki bodo širjenje te bolezni preprečile.

Škrlatinka v Sloveniji letno ne vrže več ko 1000 oseb na posteljo. Kadar pa se to število preseže, tedaj je temu vzrok dejstvo, da se je bolezen epidemično širila po raznih krajih.

Tifus se le redko širi v epidemični obliki. V prvih časih po zadnji svetovni vojni se je tifus pogosto pojavljal, kmalu nato pa se je obolenost zaradi tifusa zelo omejila, kar se je pač dvignilo higiensko stanje našega ljudstva. Sedaj zbolijo v Sloveniji 200 do 400 o-

seb letno za tifusom. Griza se širi vsako leto v tistih okrajih, kjer je življenjski standard naroda najnižji. Vsako leto pobere mnogo bolnikov v novomeškem, črnomeljškem, kočevskem in dolinjskem okraju. Ob ugodnih razmerah ni v Sloveniji več kot 100 slučajev grize, kadar pa so sušali poplave uničile plodove polja, tedaj pa ugotovimo letno tudi po več sto slučajev grize.

DELODAJALEC USTRELIL BIVŠEGA DELAVCA.

Pred dvema letoma je prišlo v neki gostilni v Hrastniku pozno ponoči do incidenta med družbo šefa tovarne Emanuela Zelinka in v kemični tovarni zaposlenim delavcem Viktorjem Gačnikom. Zaradi tega incidenta so Gačnika odpustili iz službe in je zaman iskal dve leti zaposlitve. To je bilo zanj in za njegovo družino hud udarec. Ves čas, odkar je bil odpuščen, je živel družina na račun borne plače njegove pridne žene, kar pa ga je seveda mučilo, da se je začel politično udejstvovati in si nakopal še več sovražstva. Nikjer ni dobil dela, zato je obupal, pil in v pijanosti nespametno govoril in grozil. Po izjavah Gačnikovih se je Viktor odločil, da stopi pred šefa kemične tovarne in ga poprosi za delo.

Vinjen se je nasedel pred vrata pisarne kemične tovarne in čakal druge ure, da bo govoril s šefom. Mati in žena sta ga spravljal domov, a on je vztrajal pri svoji odločitvi. Nekoč pred 2. uro je prišel po vrtno proti pisarni Zelinka. Ko ga je Gačnik zapezil, je vstal in segel v desni zadnji hlačni žep. Zelinka — tako zatrjuje — je menil, da bo napa-

den, v tem trenutku ustrelil v Gačnika. Krogla je zadela Gačnika v trebuh, kljub temu pa je šel še v pisarno in se nato vrnil ter padel pred pisarno v nezavest. Gačnika so takoj odpeljali v celjsko bolnišnico.

Ob času poročila so zvedeli, da je operacija uspela, vendar je Gačnikovo življenje še v veliki nevarnosti. Ugotovili so, da Gačnik ni imel v žepu samokre-ja, verjetno pa je, da je segel v žep zaradi tega, da bi inženirja prestrašil.

MLADA ŽRTEV MAZAŠTVA.

V bolnici v Murški Soboti je umrla za zastrupljenjem krvi 18 letna frizerska pomočnica Terezija Krajčičeva, doma iz Tišine. Uslužbena je bila v Soboti, odkoder pa je sredi marca odšla v Kranj v službo k nekemu tamošnjemu brivskemu mojstru. Še pred odhodom v Kranj pa se je zatekla k neki ženski v vas Andrejce, in ji zanjupala svojo skrivnost. Ženska jo je za plačilo 150 din rešila skrb, nakar je Krajčičeva odšla v Kranj, odkoder pa se je že čez nekaj dni vrnila v Soboti. Nastopilo je zastrupljenje krvi in nesrečna mladenka je izdihnila. Oblast je izsledila vaško mazačico in jo izročila državnemu tožilstvu. Nesrečna usoda mlade frizerke je vzbudila v Soboti splošno sočutje, posebno ker to ni osamljen primer v kroniki nenadnih smrti mladih deklet v teh krajih.

NOVI GROBOVI.

V ljubljanski bolnišnici je umrla Marija Marnova. Blago mater so spremili otrovi in številni prijatelji k Sv. Križu.

V visoki starosti je umrl eden najstarejših Ljubljancev. Franc Zajec, ki je dosegel častitljivih 94 let.

V Postojni je nenadno umrl v 58. letu ugledni trgovec in posestnik Franjo Kutin.

DVE KMETIJI POGORELI.

Nedavno so bili mariborski gasilci obveščeni, da je izbruhnil velik požar v Veliki vasi pri Slivnici. Na gospodarstvem poslopiju posestnika Lešnika, je izbruhnil dosedaj še ne pojasnjen požar, ki se je z bliskovito nagljo razširil tudi na stanovanjsko hišo. Ker je pihal močan veter, so se ognjeni zublji razširili na sosednje poslopje posestnika Beenika.

Vnelo se je go-podarsko poslopje in stanovanjska hiša ter sta obe posesti do tal pogoreli. Pri teh posestvih se je posrečilo rešiti večje število pohištva. Vsa zaloga krme, kakor tudi večje število perutnine, je zgorelo. Pri obeh posestvih je škoda nad 150,000 din.

BOJEVITA ŽENSKA.

V La-tonereh pri Gornji Radgani je samotaril že več let na svojem majhnem posestvu 70 letni kočar Franc Volf. Mož je zaradi svoje visoke starosti tudi že precej gluh. Pred leti pa se je priselila k njemu mlada mlada gospodinja 36-

Peter Zgaga

NEKAJ KRATKIH IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Prva noč v letovišču.

Pozno zvečer je dospela iz mesta elegantna mlada gospa v veliko farmisko hišo, kjer so imeli tisto leto prvič letovišče. Na postaji je najela taksi, ki jo je po velikih ovinkih in razorani cesti pripeljal na cilj. S šoferjem sta komaj zbudila gospodinja, ki se je opravičevala, da je tako pozno niso pričakovali.

Odkazala ji je malo sobico v podstrešju. Mlada gospa je previdno posvetila pod odejo, pod posteljo, po shrambah in ko se je prepričala, da ni nikjer nobene nevarnosti, je legla.

Takrat se je pa oglasilo iz sosednje sobe — le tenka, zasliha stena je bila vmes — strahovito smrčanje. Nekdo, nedvomno moški, je vlekel dreto na vse pretege.

Potrkala je na steno. Smrčanje je ponehalo, toda le za par hipov. Spet je potrkala. Bilo je kakor prej — par trenutkov mir, potem pa spet stara pesem.

letna Ottilija Murič, ki si je začela zadnje čase lastiti razne pravice, kar ni šlo v račun starčku. Ko sta bila te dni pri obedu, je pa zaradi odpornosti starčka prišlo med njima do prerekanja, med katerim je naskočila bojevita Ottilija starčeva moža in zdrobila na njem nekaj posode, nato pa je pograbila kol in udarila starčka po levi roki tako močno, da mu je na dveh mestih zdrobila kost. Od zadobljenih udarcev in bolečin se je starček onesvestil in zgrudil na tla. Ker pa ni imel denarja, da bi klical zdravnika, se je končno zadovoljil s tem, da mu je Muhličeva trdno obvezala poškodovano roko, katero namerava ozdraviti brez večjih stroškov doma.

VELIK VLOM V SENČURJU

Ponoči je bilo vlomljeno v občinsko pisarno v Senčurju pri Kranju. Temeljito so prebrskali vse omare pisarne in odnesli več tisoč dinarjev v gotovini. Še večja pa je škoda, ki so jo napravili s tem, da so odnesli več vložnih knjig, na katerih je bil onaloženega okrog 60,000 din. Tudi škoda, ki so jo napravili z vlomom samim na opravi ni neznatna. Orožniki sedaj preiskujejo z vso vneto ta drzni vlom.

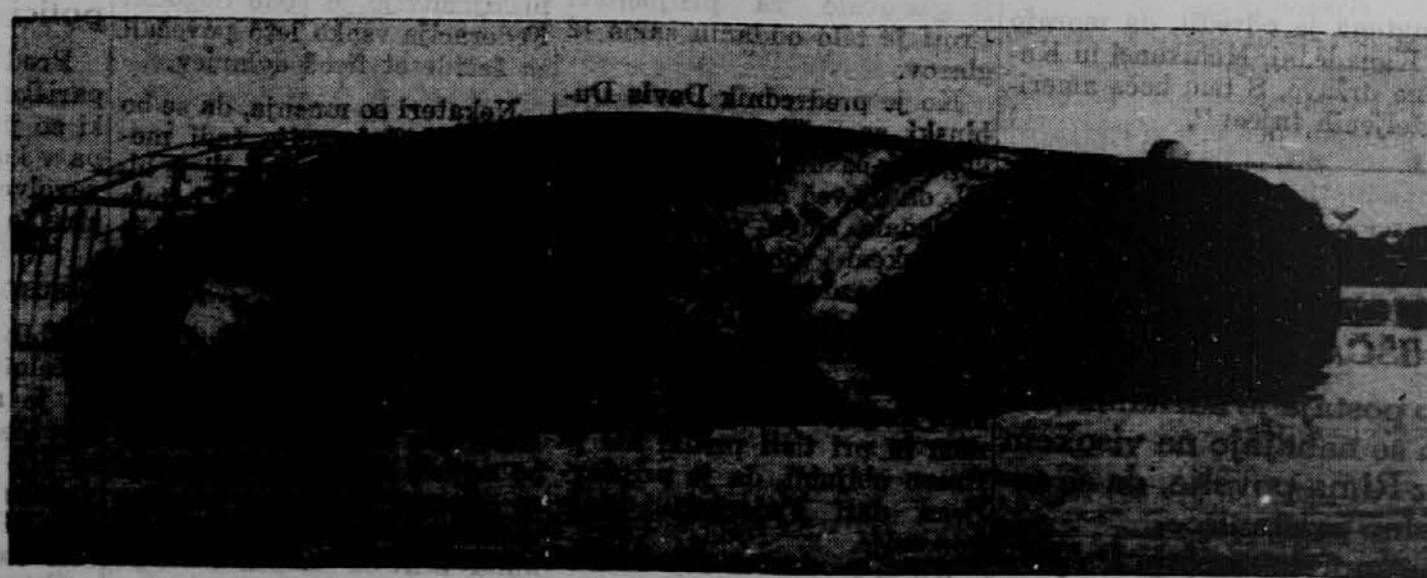
SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — Pisite za cenik. J. MARSICH, INC. 463 W. 42 Street New York

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

POTOPLJEN NEMŠKI PARNIK

Nemška posadka je v pristanišču Pararibo v Holandski Guineji rajše potopila parnik "Goslar", kot pa bi ga pustila, da bi ga zajele angleške bojne ladje.

Šele proti jutru je za dobre pol ure zaspala.

Na smrt utrjena je prišla v obednico, ko so bili domači že zbrani po zajtrku.

Otroci so jo začudeno motrili, gospodinja jo je prosila, naj ne zameri in da ji bo odkazala boljšo sobo.

Tedaj se primaje k mizi star hlapček, zazdeha in jo med zajtrkom nenehoma pozorno opazuje.

Ko so se vsi porazgubili, stopi k nji, ji pomembno namezuje rekoč:

— Si sama kaj? Moza si pustila v mestu, kaj ne? Ti je dolgčas, kaj? Sem slišal, ko si me klicala ponoči, pa sem že precej star in se mi ni ljubilo vstajati. O, ne boj se, boš že dobila kompanijo, boljšo kakor sem jaz ...

Poklic.

Nekateri ljudje so silno ponosni na svoj poklic. Ne puste žaliti, ne sebe, ne svojih tovarišev.

Prijatelj mi je povedal o tem zelo značilen primer:

Med dvanaajsto in eno uro popoldne, v času počitka, posedamo po aerodromu.

Poveljnik aerodroma je star letalec, zlata duša, toda njemu so piloti vsi. Zanje bi šel v ogenj in smrt.

Ko tako sedimo, se pojavi nad aerodromom letalo in se precej nerodno spusti na zemljo.

Neki pisarniški uradnik, ki je že petnajst let s kompanijo, se zaničljivo nasmeje rekoč: — Jaz bi stokrat bolje in lepše pristal kakor je tale.

Slučajno je v bližini poveljnik aerodroma in sliši njegovo opazko.

Stopi k uradniku in ga resno vpraša: — Ali ste pilot?

— Ne, nisem.

— Če bi bili pilot, bi vam rekel, da poskusite s tem letalom v tem vremenu bolje pristati. Ker niste, in ker ne trpim, da bi kdo žalil mojega tovariša, vas odpuščam iz službe.

Restavracija ob cesti.

V Ameriki ji pravijo "roadhouse". Popotnik dobi jed, pijačo in cigarete. Nekateri roadhousei imajo tudi prenočišča.

Prijatelj Ličar, s katerim se poznavam še iz starega kraja in je sedaj prvi kuhar v nekem velikem podjetju, mi je nekoč pripovedoval:

— V vsaki restavraciji imajo drugačne navade, nekoč sem pa delal v roadhouseu, ki je veljal za prvovrstnega, kajti frankfurtske in hamburgarjeve nismo prodajali, pač smo pa imeli na jedilnem listu sledeče gorke jedi: roast-beef, steak, potroast, beef-ala-mode in sour-braten.

— Dela nisem imel dosti. V velikem loncu je počasi vrel petnajst funtov težak kos govedine. V manjšem loncu je bila redka polivka ali "gravy": zmes masti, moke in vode.

Mesna jed je šla vsa iz velikega lonca od istega kosa.

— Steak, odrezal sem za prst debelo mesa in ga vrgel za dve minuti na razbeljeno mrežo. Potroast: dva tenka koščka mesa, polita z gravijem; roast-beef: dva še tanjša košča mesa, polita z vodo; v kateri se je meso kuhalo; beef ala mode: zvit košček mesa, potresen s petršiljem; sourbraten: kos mesa, polit z okisanim gravijem. Razlika med cenami je bila deset do petnajst centov. Najcenejši je bil roast-beef, namreč 40 centov; najdražji sourbraten — devetdeset centov.

Kratka Dnevna Zgodba

Usoda

ESBA MARAN:

Državni tožilec si je prižgal po večerji cigaro in razgrnil pred seboj večernik. Utrujen je, toda zadovoljen. Med visticami lahko jasno prečita, kako globok vtis je napravil njegov govor na poročevalce. Vsi listi so zabeležili dramatičen obtožbeni krik: "Nedolžen sem! To je bila moja usoda!" Listi pa p. riobčujujo tudi njegov stvarni odgovor: "Nobene besede ni. Vsak je svoje sreče kovač. Samo slabici vale na usodo škodo, ki so jo utrpeli, ali napake, ki so jih storili."

Državni tožilec prebira novine. V enem napisu obrne njegovo pozornost nase ime u lice, ki se mu zdi nekam znano. Odkod neki pozna to ime? Ah, da! To je vendar tista stara, ozka ulica, kjer je stal med odtrganim poštnim nabiralnikom in steno mnogo pisem. Zadnja stena nabiralnika je bila namreč zarjavela in počila. Tako je bila nastala v njem špranja in sčasoma je obležalo mnogo pisem med nabiralnikom in steno. Tako ni

so mogla biti dostavljena naslovljenecem. V članku je bilo rečeno, da pisava mnogih pisem ni več čitljiva, da so se pa nekatera pisna zelo dobro ohranila, in da so naslovi na njih še dobro čitljivi. Potem so bili naštetimi naslovi in rečeno je bilo, da bodo ta pisma izročena poštnim uradom, ter dostavljena naslovljenecem. Kakor da je prešinila državni tožilec električna iskra, ko je naštel med naštetimi imeni tudi svoje in sicer s starim naslovom. To pismo mora biti staro malone trideset let. Tako dolgo je namreč že tega, odkar se je od tam preselil.

Skozi modre oblake dima svoje cigare je zagledal državni tožilec naenkrat pred seboj kakor v filmu tisto ozko ulico. Vidi se, mladega, rusolaslega študenta s knjigami pod pazduho, hitečega v šolo kakor vedno. Le pred eno hišo zadržal hiteči študent, raka. Mimo nje gre počasi in ozira se na okno. Pri tem oknu stoji pogosto mlado, dražestno dekle, ki mu vedno smeje odzdravlja.

Kako težko je bilo takrat pred tridesetimi leti izmenjati nekaj besed z mladim, strogo zastraženim dekletom! Kolika zvižaja je bila potrebna, če je hotel navidez samo slučajno sesti v parku na klopijo kraj svojega ljubljene dekleta. In kako globok vtis napravi ti stari spomini nanj še zdaj! Njemu, zdaj že sivolasemu možu, se zdi, kakor da še čuti nasmehe na svojih ustnih, trpko sladke okus prvega poljuba, ki ga je smel takrat ukrasti z vročih dekličinih ust.

V noči, sledeči temu poljubu, je napisal pismo, v katerem je položil k nogam vse svoje srce, svoje življenje in vsa svoja bodočnost. Zdaj se smeje temu, kako sentimentalni je bil takrat. Pisal je, da je siromašen, naj ga počaka, da mora to trajati še več let, da je pa nikoli ne bo nehal ljubiti in da željno pričakuje njene odgovora.

Na to pismo ni prišel noben odgovor. Nič, leden molk. Mlad študent je čakal več dni na pismo, potem je pa bežal ves iz sebe okrog njene hiše, toda ona se mu ni prikazala. Končno je globoko razočaran zadušil v sebi bolesterne spomine in se preselil iz ozke ulice v drugi kraj v mesta. Nekoč, več let pozneje, je zopet videl svojo izvoljenko, kako hodi z drugim. Ona pa ni opazila, da jo je pozdravil, ali na nj hotela opaziti njegovega pozdrava.

Čeprav je bil zelo truden, je pal državni tožilec tiste noči zelo slabo — tako močno so bili v njem oživel stari spomini. Drugi dan, preden je odšel na sodišče, je stopil na pošto. Tam se je legitimiral, da je naslovljenec pisma, oddanega na pošto pred desetimi leti. Tako je pismo dobil. Bilo je majhno, zmečkano pisemce z nežno tanko dekliško pisavo.

Državni tožilec pismo ni takoj odprel. Bilo mu je, kakor da mora odpreti grob. Že je mislil, da bo bolje, da ne razgrne kuverte, da ne odpre te papirnat krste mrtve ljubice. Potlej je pa vendarle odprl kuverto in čital.

"Ljubljani! Odkar sem dobila Tvoje pismo, sem mnogo plakala od sreče in strahu. Kako vroče te ljubim! Ljubim pa tudi svoje starše in moj oče ne bo ni

koli sporazumen s tvojo "študentovsko ljubeznijo" kakor jo imenuje. On želi, naj se omožim s sinom njegovega trgovskega tovariša, jaz pa nočem, ker vedno mislim samo nate. Čakam od jutra do večera, kdaj pojdeš mimo okna, da se ozreš gori in se mi namagneš. Če tako storiš, bom ves dan srečna."

"Ne morem reči svojemu očetu, da te hočem čakati potrpežljivo in srečna več let. On bi se temu samo smejal in popešil bi moje poroko z onim drugim. Stori mi lahko samo nekaj. Zbežim s teboj kamor hočeš. To je zelo težko, moja mati bo plakala in moj oče se bo zelo jezil, toda drugače ne morem. Če torej hočeš, da pobegnem s teboj, me počakaj jutri v parku, kjer sva prvič govorila. Če ne prideš, bom vedela, da nočeš prevzeti nase revščine in jeze svojih sorodnikov. kakor hočem stori ti jaz zavoljo tebe. — Sem tvoja Helena."

(Državni tožilec je izpustil novine iz rok. Tega pisma takrat ni bil dobil. In zdaj je preživel v duhu tisti pomladni večer, kakor se je moral odigrati pred tridesetimi leti. V parku vlemesta čaka na klopijo mlado dekle. Sonce je že zašlo in v parku je že vse polno temnih sen, ki pa še daleč niso tako mračne, kakor misli zantun čakajočega dekleta. Ubogo dekle misli, da jo je fant zapustil in da je ne ljubi več. Čaka zelo dolgo. Končno se napoti počasi domov, tako utrujena in razočarana, tako majhna in zapuščena. Doma jo zmerjajo starši, da je bila tako dolgo z doma, ne da bi slutila, kako dolgo bi bila trajala lahko njena odsotnost.

Če bi takrat dobil to pismo? Tedaj bi bili nastali zanj in zanj težki časi. Malo je verjetno, da bi imel take uspehe v poklicu in gotovo bi ne bil tak hitro napredoval v službi. Toda imel bi ljubečo ženo, ki bi ga božala, kadar bi bil zelo utrujen. Morda bi imel tudi otroke. In njihov smeh bi bil preganjal otožnost, ki jo prinaša s seboj domov z vsake sodne obravnave. Vse bi bilo drugače, morda ne najboljše, kdo bi to vedel, toda vse bi bilo gotovo drugače.

Senzacionalen proces, ki se je vlekel že več let, je dobil tisto jutro nov senzacionalen preokret. Državni tožilec, dotlej znan kot neizprosni zaščitnik zakona, se je sam zavzel za obtožence, zahtevajoč, naj se mu priznajo olajševalne okolnosti. Presenečenje je bilo tako veliko, da so zagovorniki in porotniki pozabili na obtožence in samo začudeno gledali državnega tožilca. Le-ta je bil prejšnjega dne spoznal, da človek ne določa vedno svoje usode. Spoznal je bil, da lega usoda na nas v različnih oblikah in da je lahko ne samo nekaj velikega kakor krvava vojna, zavožena mladost ali razbrzdana strast, temveč tudi nekaj čisto majhnega in na videz malenkostnega, kakor rečimo počena stena poštnega nabiralnika.

SMRTNA KOSA

V Poble, Colo., je dne 25. maja umrla Mrs. Mary Zalelet, farmarica. Njeno dekliško ime je bilo Mezan in je bila doma iz Trebnja na Dolenjskem. Bila je dobra žena in skrbna mati. Zaprta moža, tri sinove in tri hčere.

VELIKE MANIFESTACIJE NA SVETOVNI RAZSTAVI V NEW YORKU.

(Pretečeno soboto, dne 1. junija je bil veličastno odprt program "American Common". Otvorila ga je Mrs. Franklin D. Roosevelt, soproga predsednika Združenih držav. Na tem programu je med drugimi izdličnimi gosti, zastopniki raznih evropskih držav govoril tudi newyorški župan F. H. La Guardia. Na tem programu je sodelovalo veliko število raznih narodov v svojih pestrih narodnih nošah. Seveda je bila med temi tudi Jugoslavija zastopana, in sicer po naših sobratih Srbih, Hrvatih, Črnogorcih in Dalmatincih Slovenec pa smo zastopali v slovenskih nošah sledeči: Mr. Valentin Orehek Sr., njegova dva sinova in hčerke, moja sestra Ivanka Svet, ter podpisani z mojo boljšo polovico.

Po končanem programu sem zamogel tudi klicati za spomni Mrs. Roosevelt in Mr. F. H. La Guardia. Oba sta bila zelo prijazna ter sta se zelo laskavo izražala tudi glede naših slo-

venskih narodnih noš. Z Mr. La Guardia pa smo spregovorila par besed celo v hrvatskem jeziku ter ga je zelo zanimalo, kako kaj naš jugoslovanski narod tu napreduje. Programi raznih narodov se bodo vršili od sedaj naprej vsako soboto in mogoče tudi med tednom na istem prostoru kot pretečeno soboto, to je na prostoru, kjer se je poprej nahajal ruski paviljon in to do konca meseca oktobra, dokler se svetovna razstava uradno ne zapre. Upati je, da se bo teh veleznanih programov tudi v bodoče udeležilo veliko občinstva kakor pretečeno soboto.

Kdaj se bo proizvajal jugoslovanski program, pa bo še pozneje tozadevno poročano v tem listu.

Vsi tozadevni programi in manifestacije se vnaš po kroviteljstvu "American Common." Točko za sedaj.

Z rojškimi pozdravi.
Anthony Svet.

Hitler navidezno molči, Mussolini pa govori. . .

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja počenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pakja.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Pona-rejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50 !

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovem življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprež, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

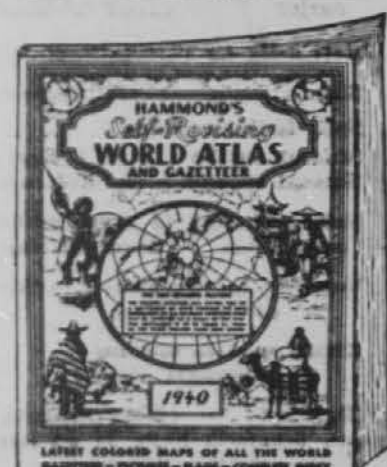
Naročite pri:

**Knjigarni
Glas
Naroda**

216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga posle-mo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma osnaženih;
Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAKKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakmah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, Vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Gozdar Anton

Roman: Spisal L. G. — Za "Glas Naroda" priredil X. X.

20

Nežno je položil njene roke na blazine in ji začel pripovedovati, kaj se je zgodilo v zadnjih štirinajstih dneh. Vse natančno ji je povedal do zadnje Marijine besede.

Starka ga je molče poslušala, in še dolgo po tistem, ko ji je Tone vse razložil, je molčala.

"Mati," je prekinil Tone s tihim glasom molk. "Ali nimate nobene besedice zame?"

"Fant, sam dobro veš, kaj mislim o takih rečeh. Danes ne bom več ponavljala, kar sem ti že nešteto krat rekla. Vedno sem bila precej razumna ženska in sem vsako stvar natančno preudarila. Če ni mogoče biti drugače, sem se pač sprijaznila z mislijo, da mora biti tako. Dekleta bolj poznaš, nego ga poznam jaz. Izmed vsega, kar sem slišala o nji, mi najbolj ugaja, da ti danes ni takoj padla v naročje. Zdi se mi pa, da se ne bo dolgo obotavljala. Upam tudi, da bo poštena po vsem tem, kar se je zgodilo. Noč in dan bom molila k Bogu, za vašo srečo. Kaj more imeti človek na svetu, če nima sreče, miru in zadovoljstva? Uverjena sem, da vam bo Bog vse to naklonil. No, jaz sem zadovoljna z vsem. Zdaj pa spat pojd, fant! Jutri pa prinesi otročička. Lahko noč!"

"Kako dobri ste, mati!" je vzkliknil Tone in ji tako stisnil roke, da je bolečine začela.

"Tak nikar tako ne stiskaj! Saj mi boš kosti polomil. Roke imam kakor medved!"

"Sveta Devica!" se je ustrašil Tone. "Ali sem vas preveč krepko prijel?"

"Prevrnil bi me, če bi ne ležala v postelji."

"Prevrnil bi me, mati!"

Po pristih se je spazil Tone iz spalnice ter otresal z rokama, kot da bi hotel odvrniti od sebe preobilice svoje mladostne moči. Tiho je zapahnil vrata in legel.

6. POGLAVJE.

Naslednji dan je bila nedelja in navsezgodaj je bilo v vasi vse izredno živahno. Hlapci so pripeljali iz mesta par voz piva, oče Jež je ukazoval, hodil po plesišču in strelišču, zmerjal, hvalil, in je imel polne roke dela.

Velika lesena baraka je bila preurejena v strelišče. Streljati so nameravali v skalovje preko reke. Hlapci so postavljali tarče, obešali zastave in objajali stene s smrčjem.

[Kmalu po osmi uri se je začela zgrinjati ljudska množica. Prišli so radovedneži tudi iz sosednjih vasi. Ob devetih so bili zbrani strelci. Nadgozdar je imel poveljstvo. Streljanja se niso imeli udeležiti le poklicani lovci, pač pa tudi nekateri letoviščarji, ki so se pojavili z najnovejšimi puškami, katere so gozdarski pomočniki zavidno opazovali.]

Doktor Bruno je kot pri reditelju slavja oddal prvi strel. Pravega razpoloženja pa ni hotelo biti, kajti Toneta je manjkalo. Doktor je postavil puško k stajalu ter razburjen odhiti proti lovčevemu domu.

Tonetova mati ga je sprejela na pragu.

"Mati, kaj ni bilo sinoči Toneta domov?"

Odgovora mu ni bilo treba čakati, kajti ob vrtni ograji je opazil gozdarja, držečega otroka v naročju.

"Tone," se je začudil doktor. "Kdo te je pa najel za pesterno?"

"Samemu sebi služim," se je zasmejal mladenič.

"Glej ga, glej, pa je res prijeten otrok," je pohvalil doktor.

"Daj mi roko, mali!"

Otrok mu je pogumno podal ročico.

"Ti si pa res priden," Nežno je pobožal otroka po licu ter rekel Tonetu: "Zdaj pa le hitro. Če ne, ti bo drugi odstrelili vse dobitke izpred nosu."

"Da, da. Iz daljave sem slišal streljanje. Nikar se ne zadržujte, gospod doktor. Takoj bom tam."

[Ko je doktor Bruno že odhajal, je slišal reči starko.

"K meni pojd, zlatek!" Sinu je vzela otroka iz naročja ter ga začela ljubkovati: "Pa si res priden srček! Veš, zdaj boš pa pri nas. Dobro ti bo, dobro..."

Ko je dospel doktor na strelišče, mu je udarilo na uho veselo nazdravljanje. Krčmar Jež je bil pogodil v črno.

"Tak zavaljenec, pa boljše strelja nego jaz," se je jezil doktor sam pri sebi.

[Kmalu se je pojavil Tone in trikrat zapovrstjo je zadel cilj. Medtem se je obrnila vsa pozornost v kot poleg vrat, kjer je neki opiti gozdar začel izbijati šala. Smeha ni bilo ne konca ne kraja. Posebno za Tonetom se je nekdo prisrčno smejal. Tone se je ozrl. Vsa kri mu je izginila z obraza. Za njim je stal Kofolov Andrej.]

Klobuk je imel po strani, brke drzno zavite, palec je pa držal v naramnici. Toneta je ošvrknil z zaničljivim pogledom. V gozdarju je khalo. Prsti so se mu krčevito oprijemali puško. Silno se je moral krotiti, da ni planil na sovražnika. Takoj je pa sprevidel, kako nespametno in brezkoristno bi bilo to.

[Lovec mora divjega lovca pri dejanju zasačiti, potem nekaj velja. Vsaka Tonetova nepravilnost bi Andreja opozorila k večji previdnosti in čuječnosti. Tudi nadgozdar in lovski pomočniki so medtem opazili Andreja in njegova navzočnost jim ni bila prav nič kaj povšeči. Vsi so se spomili dogodka, ki se je bil pred leti pripetil na reki. Nihče med njimi pa ni vedel, da se Andrej še vedno bavi s tem nečednim poslom. Edinole Tonetu je bila znana osebnost osviroženega Žebjarja. Devet žebeljev je imel zabitih v podplat, in to ga je izdalo.]

Toda Tone je znal molčati. Sam je hotel obračunati z lopovom. Tako obračunati, da bo pomnil vse življenje.

[Postal je nemiren in ni videl tarče, ne cilja. Streljal je kar stjavendan, da ga je moral nadgozdar opozoriti.]

"Kaj ti je vendar, Tone? Kakršne si danes, bi niti krave ne pogodil na sto korakov."

Tone ni slišal smeha, ki je sledil tem besedam. Le zaničljivo se režal Andrejev obraz je videl pred seboj.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Razne vesti.

DONAVA — VOZNA POT ZA NAFTO.

[Po svetovni vojni leta 1914-1918 je postala Donava vedno važnejša pot za izvoz romunske nafte. V ta namen je na razpolago na Donavi okoli 300 ladij, ki imajo prevozno kapaciteto 158 milijonov barelov, ki lahko letno prevozijo okoli 7.1 milijonov barelov.]

Romunski strokovni listi prinašajo tabelo o tem, koliko takih posebnih ladij za prevoz nafte imajo posamezne države na Donavi. Največ jih ima Nemčija, 114 parnih, 14 motornih s skupno tonažo 90 tisoč ton. Na drugem mestu po tonaži je pa Jugoslavija, ki ima 41 parnih tankerjev in 1 motornega s skupno tonažo 31.711 tonami. Romunija ima nadalje 56 parnikov 26.569 tonami. Anglija 26 parnikov in 5 motornih ladij s 22.369 tonami. Madžarska 15 parnikov s 10.408 tonami, Francija 14 parnikov s 9.742 tonami, Bolgarija 8 parnikov s 6.860 tonami, Belgija 2 parnika s 1.500 tonami, Švica 2 parnika s 1.020 tonami in Holandija 1 parnik s 173 tonami, skupaj torej je na razpolago 278 parnikov, 20 motornih ladij, ki imajo vse skupaj 201.318 ton.

Mnogo ladij pa se še gradi, računajo, da bo v kratkem donavsko brodogradje za prevoz nafte povečano za okoli 10 odst. ali 20.000 ton. Vsaka ladja vozi približno po petkrat na leto da tako odpade na eno tona 7.3 barela nafte za prevoz v enem letu. Če upoštevamo te številke, bi zadostovala obstoječa nemška tonaža za prevoz nemškega uvoza iz Romunije, ki je znašal leta 1938 430.000 ton. Od leta 1933 dalje se je nemški uvoz nafte iz Romunije znatno povečal. Leta 1933 je znašal samo 187.000 ton, do leta 1936 pa je narasel na najvišjo številko 898.000 ton. Če izračunamo še romunsko tankovsko brodogradje, obstoja možnost, da Nemčija znatno poveča svoje dovoze z Romunije v primeri z letom 1938. Seveda je pri tem vpoštevati še vagon-ske cisterne, v kolikor jih je na razpolago.

JUBILEJ MESTA DJAKOVO.

Iz Djakova poročajo, da se tamkaj pripravljajo na velike slavnosti, ki se bodo vršile v mesecu maju in juniju ob 700-letnici ustanovitve mesta Djakova, 250-letnici osvoboditve izpod turškega jarma in 90-letnici prihoda škofa Stros-mayerja v Djakovo.

LAPONCI IN NJIHOVA NOŠA.

[V Narviku, proslulem norveškem izvoznem pristanišču, opazi tujec že na postaji ne-navadne postave. To so Lap-onci, ki pa so čisto drugačni, nego bi si jih človek predstavlj-al. Pred vsem so pisani, bolj pisani nego pri nas cigani in nego bi si predstavljval prebi-valce severnih krajev.]

Sploh napravljaja Narvik vtis mesta, ki bi lahko ležalo nekje v Srednji Evropi, tako nežne in zareče so poleti barve njegovega fjorda. V mestu obdružuje modre čepice Lapon-cer, ki so okrašene z rdečimi peresi in šopi. Oblike predstavljajo večinoma modre jope ki so preprežene z rumenimi in rdečimi progami, pa delajo skoraj vtis opernih kostumov. Izpod modrih čepic žarijo temno rjavi obrazi z močnimi ličnicami in mongolskimi očmi. Nenavadni so tudi koničasti laponski čevlji, h katerim nosijo mnoge mlade žene svilene nogavice. Na gorah nedaleč od Narvika se pasejo črede sever-nih jelenov, ki nadomestujejo laponskemu ljudstvu denarno glavnicco. Ti severni jeleni dajejo Laponcu jed, pijačo in obleko. Po številu njegovih živali se ceni njegovo bogastvo.

Kakor se v severni Norveški poznajo z enim izmed redkih primitivnih ljudstev v Evropi, tako se v njenem osrčju sezna-niš z zibelko pragermanske kulture. Tu vidiš mnoge hiše iz borovih debel, ki štejejo že po sedem sto let. V bližini Vossa stoji najstarejša lesena hiša na svetu, ki so jo posta-vili pred okroglo 1000 leti in so jo spremenili v muzej. Ne-koč je Normancem rabila kot orožarna in jedilna shramba. Slikovite norveške narodne noše so preživle čase razsvetle in še danes so v rabi poročni pasovi, kakršne so uporabljali pred tisoč leti. V vsaki kme-čki hiši najdeš prastare vle-lane lesene postelje, ki spomin-jajo malo na kabine kakšnega prekomornika. V velikih so-dih varijo kakor pred stoletji pivo in ga pijejo iz majhnih čaš z zmajskimi glavami.

Navzlic temu, se vsa ta sta-rina dobro razume z napred-kom našega časa. Iz kakšne prastare kmečke hiše se lahko telefonsko razgovarjaš z vsem svetom, ali pa poslušaj tam radijske oddaje iz New Yor-ka. Tehnično čudo je železni-ca, ki veže prestolnico Oslo z Bergenom, kjer se cvete stara hanzeatska tradicija. Ta že-leznica ki prečka svojevrstno

lepo pokrajino, se dviga do višine 1300 m, do višine, ki so jo nekoč premagovali samo z že-leznicami na zobata kolesa.

So pa tudi predeli, ki se jih današnji čas ni dotaknil. Vse kmečko prebivalstvo v Flam-ski dolini živi na primer od prevažanja tujcev, ki obisku-jejo to nepopisno lepo dolino. To prevažanje se odigrava s svojevrstni vozili, na kate-rih sedi voznik in potniki, potnik sam pa se mora zado-voljiti s stolom, ki je vse prej nego udoben. Da bi ohranili to vejo kmetstva je polovica ed-te zaprta za avtomobilski promet.

Nenavaden občutek imaš, če dospesh iz najgloblje divjine nenadno v hotel, kjer se v pri-jazno razsvetljenih prostorih mize šibijo pod težo jedi. Gost lahko poskusi vsebinsko kakšnih trideset skled. Značilno je na Norveškem razmerje med de-lodajaleci in delojemalci. Med seboj obnejuje ti povsem tova-riško. Ne denar, temveč spo-sobnost je merilo za v-akega človeka, čeprav je v deželi do-volj izredno imovitih ljudi. Mnogi dijaki si med počitnica-mi služijo kruh kot natakarji a se zavoljo tega ne čutijo nič ponižane.

UBOJ ZARADI MALEN-KOSTI.

V romunki vasi Costesti, blizu Buzau, je bil storjen ne-davno težak zločin zaradi dveh lejev. Vsako nedeljo se zbira tam mladina in pleše na pro-stem romanske narodne plesu. Pozimi in ob slabem vremenu pleše m ladina v gostilniški so-bi. Prireditelji pobirajo po 2 leja vstopnine in ljudje radi plačujejo ta malenkostni pri-spevek za prijetno zabavo.

Oni dan sta prišla na zaba-vo tudi brata Jurij in Drago-mir Vasile. Po plesu sta dva druga brata Nikola in Tache Jon pobirala vstopnino in za-htevala sta jo tudi od bratov Vasile. Ta dva jo pa nista ho-tela plačati, češ, da bosta pla-čala vstopnino čez dva ali tri dni. Tretjega dne sta pa pri-šla brata Jon po vstopnino, to-da zopet sta našla slabšo. Za-to se je vnel med fanti prepir, ki se je kmalu izpremenil v pretep. Brata Jon sta bila oborožena s palicami in planila sta na svoja nasprotnika. Ju-rija sta pobila do smrti, njego-vega brata pa ranila na glavi in roki. Jurij je med prevo-zom v bolnišnico umrl.

"TEMPSOVE" NAPOVEDI V OKTOBRU 1939.

Pariski list "Temps" nava-ja v svojem uvodniku in v pre-gledu svojega vojaškega strok-ovnjaka o nemških akcijah na Danskem in Norveškem, da je že 20. oktobra lanskega le-ta objavil na prvi strani dol-ga poročilo svojega sodelaveca

★ knjiga, ki Vas bo zanimala!

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz staro Ljubljane. Značaji so izrazito opi-sani, istotako tudi takratne navade Ljubljane nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor je pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij naj prečita ta roman. Ne bo mu žal

Cena \$2.50

OPOMBA: Knjige označene z ★, so v platnu vezane.

GORNJO KNJIGO LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Edmonda Delagea o nemških načrtih na Norveškem. Zato prihaja vojaški strokovnjak lista do zaključka, da nemška akcija gotovo ni pre-enetila vrhovnega zavezniškega po-veljstva. Edmond Delage je nantrec tedaj napisal med dru-gim:

"Samo dokončna posest mo-gočnih norveških oporišč od Bergena do Severnega rta, po-vezanih z nemško prestolnico po dansko-švedskem otočju, bo mogla ustrezati najglobljim aspiracijam nemških mornar-jev, da si odpro pot na odprto morje. Nič ne kaže, da bi te skrb ne bile bolj žive v gla-vah nemških strategov, od že-lje po predoru zapadnega zi-du za ceno tisočev žrtve."

GOEBBELS O VOJNIH DOLŽNOSTIH LISTOV.

Nemški propagandni mini-ster dr. Goebbels govoril o voj-nih dolžnostih nemških listov. Opozoril je predvsem na po-trebo notranje, duhovne in propagandne priprave "za končni obračun z zapadnima plutokracijama." Ves nemški narod mora čutiti, da gre sedaj za njegov obstoj, za njegovo življenje. Nemško časopisje se mora prav sedaj zavestati svo-je vloge kot posredovalec med vodstvom in narodom. Svojo nalogo bo mogel izpolniti le oni novinar, ki dobro pozna dnevene male skrbi in brigo vsakega poedinega Nemca in ki tudi sam noče biti nič dru-gega kakor služabnik svojega naroda. V tem položaju med-sebojnega zaupanja naj nem-ški listi razširjajo predvsem zavest o njnosti vojne, prika-zujejo smisel nemške borbe ter poudarijo nezlomljivo silo nemškega položaja. Listi mo-rajo pripraviti narod, da bo v največjem idealizmu priprav-ljen na vse žrtve, vodstvo bo pa poskrbelo, da bodo žrtve pravično porazdeljene.

- Belgradski Biser (Vilto Jelenc)
- Burska Vojska
- Devica Orleanska
- Duhovni boj (Lovrenc Scupoli)
- Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
- Korejska Brata, črtica iz mislje-nov v Koreji (Josef Spillman)
- Mesija (Dr. Jeglič)
- Mladim Sreem, povest na Ladinio (Ksaver Meško)
- Maron, krščanski deček z Liba-nona
- Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
- Pariški Zlatar
- Patria, Povest iz irske Junake dobe (H. Federer)
- Popolniki, novele in črtice (Milan Purgelj)
- Požgalec (H. Majar)
- Pravljice in pripovedke za ml-a-dino (S. Košutnik)
- Povest in Slike (Ksaver Meško)
- Praski Judek (Josip Volc)
- Preganjanje Indijanskih mislje-narjev (Josef Spillman)
- Revolucija na Portugalskem
- Sisto s Sesto (H. Federer)
- Spisal Kristofa Šmida
- Student naj bo (S. Finžgar)
- Sunski Invalid (S. Košutnik)
- Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
- Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec)
- Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
- Zlatokopi (Josef Spillman) (Vezava nekaterih knjig je od leca-voja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvez-kov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR! Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedi-te pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošil-jamo.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

RAJSKI GLASOVI v celluloid vezi. (Štv. 614) ..1.50
VEČNO ŽIVLJENJE (640 strani) sestavil Gregorij Dečjak...1.25
SVETA URA (štv. 408) 416 strani; velike črke 1.50
SVETO PISMO \$3.—
KATOLIŠKI KATEKIZEM 50

IZ STAREGA KRAJA SMO DO-BILI MOLITVENIK

KRISTUS, KRALJUIJ Knjiga vezana v usnje. Velikost: 3 1/2 x 5 1/2 inča. NAJPOPOLNEJŠI MOLITVENIK 806 STRANI Vsebuje tudi 180. STRANT. MAŠNIH PESMI Cena: SAMO \$1.75

Slovenic Publishing Company 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KVIŠKU SRCE

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c
KVIŠKU SRCE 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani pravo usnje 35c
KVIŠKU SRCE 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani v belem celolidu 50c (Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po gori o-značeni ceni. Zaloga pa ni opebno velika, zato jih naročite čimprej, da Vam bomo mogli z njimi po-streči.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO) Key of Heaven fino vezano 35 v usnje vezano 75 CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano 1.—

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

POVESTI... POUČNI SPISI... ZGODOVINA... ZNANSTVENE RAZPRAVE... NARAVOSLOVJE SPISI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI... ITD.

NAROČITE PRI: Knjigarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

160 strani s slikami